

Otira ko te mea whakamiharo ina ata whaka takina ko te ahua o te pootitanga a nga rohe nei i o ratou mema, ka kitea te kaha ki te whai haere i te hunga taitamariki hei arahi, hei mangai mo tena rohe mo tena rohe.

Titiro iho ki Te Waipounamu. Timata mai i a Tare Parata heke iho kua timata te kowhiri i te tamaiti matau hei reo ki te whare, Hopere me HapeUru heke iho kia Te Tuiti Makitanara.

Titiro iho ki Te Tauhauauru, kei a te Maui Pomare tera nohoanga.

Kei te Tokerau ka kite tatou na Hone Heke ka timata mai i te ropu tamariki, heke iho kia Takuta Te Rangihiroa, heke iho kia Tau Henare.

Kei Te Tairawhiti nei ko Ta Apirana Ngata e tu nei, mai ano o te tau 1905 ki tenei ra. Ko nga mea i whakataetae ko Wipere ko Mohi Te Atahikoia ko Ihaia Hutana nga kaumatua me nga taitamiriki o roto o aua ra.

Ka rua tekau-mawha nga tau e tu ana a Ta A. T. Ngata hei mema mo Te Tairawhiti, a kua ekengia e ia te tuunga nui e pa ana ki te taha maori, ara te tuunga Minita mo nga Mea Maori. He turanga tenei kihai i ekangia e etahi atu mema maori. He tohu tenei no te whakaatu a te wa kua tawhai whakamua te iwi maori ina hoki i homai ai tenei tuunga nui ki tenei o tatou. Ahakoa e toru toru ana, kei te haere a muri te reanga tamariki.

I ekengia ano e Ta Timi Kara tenei tuunga, mo te rohe pooti pakeha o Turanga tae ahu ki Te Pirimia-Awhina mo Nui Tireni.

I ekengia e Ta Pomare tetahi wahi o tenei tuunga ara koia te mangai o te iwi maori nui tonu me te Minita hoki mo nga Moutere Maori. Otira he honore nui i riro mai i a Maui ara ko te rironga mai o Te Minita Mo Te Ora, mo te motu katoa, a, na te Kawanatanga o Kooti ka tukua kia Ianga. I riro mai hoki i a Takuta Te Rangihiroa te tuunga mangai mo te Iwi Maori i tona wa poto i te whare.

Otira ko te tinatanga o tenei whakatu mangai me te iwi no Mahuta mai, i uru ai ia ki te whare na taua ahua. Na Tareha "Ko te po kia moea ka ao te ra."

Na Karaitiana "Kaore he painga! Ma te reo kihi ka mama!" No te takiwa i a Henare Tomoana ka tu ko Te Kawanatanga o Hall ka tukua mai kia ia te tahi wahi o te mana minita maori I tono ia kia homai kia ia te mana motuhake ki runga i nga whenua maori (i taua wa e whitu miriona eka) otira kaore i whakaaetia e tona kawanatanga. Katahi ia ka mahara he aha te pai ki te noho i runga i tera tuunga kore mana noaiho. Ka tohe ia ki tona Pirimia kia homai taua mana kia ia, no te korenga e whakaae, ka tae ki te pooti turaki i te kawana-